

AB-1-0685

Betänkande och Förslag
till

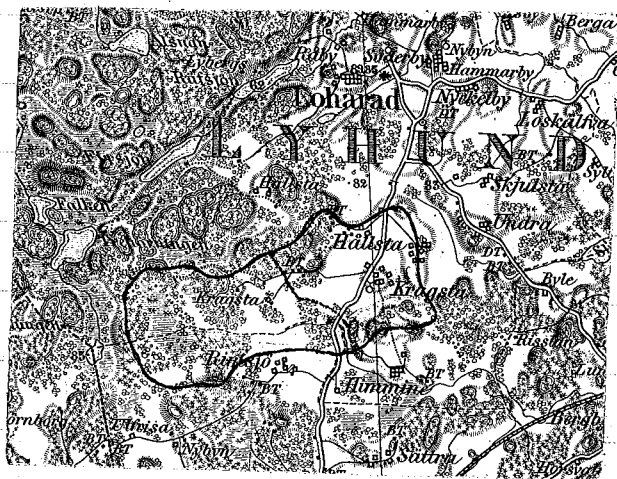
Kragsta-Rimsjö torrlägningsföretag

i Husby-Lyhundra och Lohärad socknar
och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1934 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

KOSTNADSFÖRLNINGSLÄNGD

Fastighet	Registernummer	Mantal	Ä g a r e s n a m n	Ei sökande	Värde		Värde		Förbätt-		Deltager i kostnaden				
					före företaget	öre	före företaget	öre	rings- värde	öre	med pro- cent	för torr- läggningen		för förrätt- ningen	
												kr.	öre	kr.	öre
Husby-Lynboda socken															
Rinnstj	3'	1/2	Jan Petter Eriksson		1134	90	1550	70	415	80	5.63	314	61	28	98
"	1'	1/6	Helmer Ekenbjälén		299	70	343	80	44	10	0.60	33	53	3	09
Lohärad socken															
Himmene	4'	3/16	Helmer Ekenbjälén		1320	80	2084	80	764	-	10.34	577	80	53	22
"	1'	3/8	Vener Karlssons storbhus	1	105	30	117	-	11	70	0.16	8	94	0	82
"	2'	37/96	Ulrik Larsson		580	50	738	-	157	50	2.13	119	03	10	96
Kragsta	3'	3/8	Jan E. Mattsson storbhus		193	50	209	25	15	75	0.21	11	74	1	08
"	2'	1/8	" " "		1831	60	2916	30	1084	70	14.68	820	33	75	56
"	3'	1/8	Göry Jansson		437	80	838	20	400	40	5.42	302	88	27	90
"	4'	1/4	" "		1041	30	1593	-	551	70	7.47	417	43	38	45
"	1'	16/62	Jan Erik Janssons storbhus		396	80	720	-	323	20	4.38	244	75	22	54
"	1'	12/54	Jon Lindgren		564	80	1168	-	603	20	8.17	456	55	42	05
"	2'	5/8	V. Jansson storbhus		900	80	1802	-	901	20	12.20	681	75	62	79
Hällsta	1'	3/10	Frans Viktor Jansson		1437	-	3550	60	2113	60	28.61	1598	76	147	25
			Innan		10244	80	17631	65	7386	85	100.00	5588	10	514	69

All deltagningsstyrelighet är grundad
 på värdet av den bäddad som finnes
 genom av dikningens uppkommande
 jordförbättring
 Kragsta den 2 november 1934
 Nils Rönner

Utlåtande.

Synemännens utlåtande rörande utdikning av mark tillhörande Rimsjö i Husby-Lyhundra socken samt Himmene, Krogeta och Hållsta i Lohärads socken och Stockholms län, avgivet vid synförrättning enligt vattenlagen år 1934.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omkring 3.0 km. söder om Lohärads kyrka. Å bifogade översiktskarta har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte liksom nederbördsområdet markerats med en blå linie. Avdikningsområdet utgöres av endast odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 24,32 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör Norrtälje åns vattensystem samt det enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med n:o 59 betecknade nederbördsområdet.

Förordnande.

Genom Länsstyrelsens resolution av den 9 augusti 1934 förordnades undertecknad att handlägga förenämnda förrätt-
ning och har på grund härav och i anslutning till förrättnings-
sökandenas vid undersökningen och vid sammanträde i Hrendet
framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprätt-
tats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas
som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna
i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Kragsta-Rimsjö torr-
läggningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller fö-
retagets utförande har icke något hinder blivit anmält och
har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikeyas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken
finnes i hithörande plankarta upptagen och har fullständig be-
skrivning häröver upprättats. För områdets avdikning före-
slås ett huvudavlopp i kartan betecknat med A-B-C-G-D samt 3

sidavlopp i kartan betecknade med B-E, C-F och G-H. Avlop-
pen hava jämväl markerats med tvenne jämnlöpande röda linier.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet har för sträckan A-B av huvud-
avloppet beräknats till 5.90 km.² Med hänsyn till nederbörds-
områdets beskaffenhet har maxiavrinningen beräknats till 125
liter pr. sek. och km.² och medelavrinningen till 12.5 liter
pr. sek. och km.² Maximivattenmängden skulle sålunda bliva
0.74 m³/sek. och medelvattenmängden 0.07 m³/sek.

För denna sträcka föreskrives en bottenlutning
av 0.5:1000, en bottenbredd av 0.50 meter och en sidolutning
av 1:1.5.

Med dessa dimensioner beräknas flodvattenmängden
kunna avböras vid ett vattendjup av 0.90 meter och medelvat-
tenmängden vid ett vattendjup av 0.35 meter.

För sträckan B-C-G-D av huvudavloppet har ne-
derbördsområdet beräknats till 2.7 km.² Med hänsyn till ne-
derbördsområdet beskaffenhet har maxiavrinningen beräknats
till 150 liter pr. sek. och km.² och medelavrinningen till 15

pr. sek. och km.² Maximivattenmängden skulle sålunda bli 0.40

m³/sek. och medelvattenmängden 0.04 m³/sek.

För denna sträcka föreskrivas följande dimensioner:

a) sträckan 5+48-8+50

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 8+50-9

Bottenlutning 5.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

c) sträckan 9-16

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter i jordsektion, 0.80 meter i berg

Sidolutning " " 1:0.1 " "

d) sträckan 16-17

Bottenlutning 1.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

e) sträckan 17-17+56

Bottenlutning 4.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Med dessa dimensioner beräknas flodvattenmängden

kunna avböras vid ett vattendjup av 0.75 meter och medelvattenmängden vid ett vattendjup av 0.30 meter.

För sidoavloppen äro nederbördsområdena av ringa omfattning varför några hydrografiska beräkningar ej ansetts erforderliga.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagens utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandenas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna

samt av grävningstabellen.

Vattenverk.

Något vattenverk beröres ej av företagets utförande.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna vilja fullborda det samma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och får börjas efter den 15 januari 1935 och skall vara fullbordat senast innan den 1 november 1938. Har icke företaget bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses en styrelse.

Val av styrelse skall anmälas till Länsstyrelsen.

Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen oför-

dröjligen göra anmälan därom till Länsstyrelsen. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Länsstyrelsen må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid dess första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtiönde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

I kostnadsförslaget har upptagits det antal broar som skola ombyggas på grund av företagets utförande. Desamma skola ombyggas på torrlägningsföretagets bekostnad på sätt särskild förslagsritning utvisar.

Avsyrning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande.

De nyuppförda broarnas underhåll skall bekostas av den eller de som förut haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp må på inga villkor göras eller tålas och skall därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Härvid iakttages att den skada som förorsakas genom betande kreaturs eventuella nedtrampning av slänterna, betraktas som åverkan, varav följer, att denna skadas avhjälpande skall åligga den jordägare, å vars mark nedtrampning sker. Kostnaden för skadan undanröjande skall sålunda ej betraktas som underhållskostnad.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nätavvägd samt begränsad medåls en kurva belägen på full torr läggningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt fall.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas för-

delning lämpligen kunnat träffas, har ägogradering varit nödvändig och har densamma verkstälts efter följande grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer, införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,5 meter över blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över nydnämnda höjd ansetts hava torrläggningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppen, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. hektar verkstälts.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln

följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick, värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppen, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenytan. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängden

kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yt-innehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade markens som kommer att förbättras genom företaget omfattar en areal av sammanlagt 24,04 hektar.

Dess blivande värde utgör 17.631,65 kronor

" nuvarande " " 10.244,80 "

Förbättringsvärde sålunda 7.386,85 "

Vattendomstolsavgift.

Då förbättringsvärdet ej uppgår till högre belopp än 7.386,85 kronor behöver någon vattendomstolsavgift ej erläggas för detta företag.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppens utvidgning föreskriva synemännen jämlikt intressenternas lärom gjorda uttalande att sådan skall utgå, varför särskild

jordersättningslängd upprättats.

Beträffande ersättning för intrång genom jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan skall utgå, varför särskild ersättningslängd härför upprättats och omfattar denna ersättning såväl ersättning för det intrång, som förorsakas genom att vallarna äro upplagda, eller om vallarna bortföras, ersättning för det arbete, som erfordras för vallarnas bortförande.

Ersättning utbetalas i samband med slutligt uppgörande av räkenskaperna för företaget.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete, äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt be-

stämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företags fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handling. Samfälligheten har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnas genom av dikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet å den båtnad, hans mark därigenom beredes. Då någon framställning att få erlägga bidrag

till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och skola för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas fixpunkter anbragta på sätt av plan- och profilritningen närmare framgår. De skola noga bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Borttages eller fördärvas desamma uppsätligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i 13 kap. 14 § vattenlagen.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa full-

ständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 75 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden någon intressent inlämnat sina till vattendomstolen ställda besvär.

Kragsta den 2 november 1934

Nils Risberg

Statens Lantbruksingeniör.

Viktor Jansson

Joel Karlsson

Biträdande gode män.

Rätt avskrivet betyga:

Beit Olsson

L. Anderson

1029 1-9

627/35-1 354/37

Solk. 19/10 37

DIARIE Nr 17189
K LANTBRUKSSTYRELSEN
9 OKT. 1937

R a p p o r t

över verkställd avsyning av torrlägningsföretag enligt förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 12 februari 1937.

Företagets namn Kragsta-Rimsjö torrlägningsföretag i Husby-Lyhundra och Lohärad socknar och Stockholms län.

Planen fastställd den 15 mars 1935

Lån från statens avdikningslånefond 3.430.- kronor

Statsbidrag från reservationsanslaget 2.770.- "

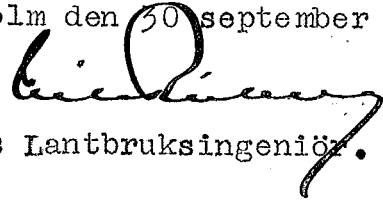
Ytterligare lån beviljat den 16 april 1937 910.- "

Styrelsens ordförande Ivar Lindgren, Kragsta, Syninge.

Avsyningen verkställdes av assistenten B. Almgren den 19 juni 1937.

Arbetet befanns därvid vara utfört i sin helhet utfört i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen och tillstyrkes till godkännande.

Stockholm den 30 september 1937

Statens Lantbruksingeniör.